

GRUPPESUPERVISION AF KLINISK MUSIKTERAPI
(Group Supervision of Clinical Music Therapy).
5 ECTS

SEMESTER: 6. semester

STUDIEORDNING FOR BACHELORUDDANNELSEN I MUSIKTERAPI, 2020

[Studieordning for bacheloruddannelsen i Musikterapi, 2020 \(aau.dk\)](#)

**§18: UDDANNELSESOVERSIGT GRUPPESUPERVISION AF
KLINISK MUSIKTERAPI**

[Gruppesupervision af klinisk musikterapi \(2023/2024\) \(aau.dk\)](#)

UNDERVISER(E): Ulla Holck (kursusansvarlig), Hanne Mette O. Ridder, Julie Ømholt Bøtker

VEJLEDEDE OMFANG

Til gruppesupervision afsættes 30 minutter pr. studerende fordelt på 5 undervisningsgange. Årgangen superviseres samlet, eller i mindre hold á 3-5 studerende sammensat i forhold til klientmålgruppen.

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

Supervisionsmodulet er et kursusmodul med fokus på gruppesupervision af den studerendes musikterapeutiske arbejde i løbet af 10 ugers endagspraktik på en praktikinstitution. Supervisionen skal sikre, at terapiforløbet foregår etisk forsvarligt, så klienten får de bedste betingelser for at indgå i en tryk proces, samtidig med at den studerende afprøver og udvikler sin terapeutidentitet. Gennem modulet bliver den studerende således introduceret til supervision som en nødvendig del af klinisk arbejde, som kvalitetssikring og som en kilde til løbende udvikling af terapeutens faglighed.

I supervisionen bygges der bro mellem den studerendes læreterapi erfaring, musikterapi metodiske færdigheder, samt teoretiske viden med det mål at fremme udviklingen af en reflekteret praksis. Supervisionen giver den studerende mulighed for at inddrage egne processer fra læreterapien på 1.-3. semester, så disse transformeres til ressourcer i det terapeutiske arbejde. For at fremme denne transformation skal den studerende udforme 1 sides opdatering af den terapeutiske læringsportefølje og sende denne til gruppesupervisor inden praktikstart, dvs. senest i uge 2 (se under krav til den studerende).

I løbet af den indledende observationsfase udvælger den studerende i samråd med praktikinstitutionen 1-2 klienter (individuelt eller i tomandsgruppe). Afgørelser herfra skal godkendes af gruppesupervisor.

Den studerende skal optage musikterapi arbejdet på audio- og/eller videofiler, medmindre praktikstedet eksplicit har udelukket denne mulighed over for praktikkoordinator. Desuden skal den studerende skrive udførlige noter under og/eller efter hver session.

Supervisionen tager udgangspunkt i et tema eller en problemstilling, som den studerende fremlægger. Supervisor skal medvirke til, at den studerende kan anvende sine musikalske og terapeutiske ressourcer på en kreativ og systematisk måde – samtidig med at det sker på en etisk ansvarlig og faglig relevant måde i forhold til klientens problemstilling. Supervisionen skal sikre, at den studerende får erfaring med opstartsforløbet, gennemførelse og afslutning af et forløb. Desuden skal supervisor hjælpe den studerende med at løse eventuelle etiske eller behandlingsmæssige problemer i relation til praktikstedet, så en forståelse af den relevante kontekst og de implicerede partnere inddrages. (Konkrete problemstillinger i forhold til praktiksted skal dog løses i samspil med praktikkoordinator.)

Gruppesupervisionen giver desuden den studerende viden om andre klientmålgrupper og de muligheder/problemer, der kan være i forbindelse med musikterapi arbejde med pågældende målgrupper.

Behandlingsoplæg – eller handlingsoplæg

Den studerende udarbejder løbende et behandlingsoplæg på max 1A-side med følgende punkter (på praktiksteder, hvor det ikke giver mening at tale om behandling, ændres overskriften til et 'handlingsoplæg'):

1. Kort beskrivelse af klienten, barnet eller borgeren samt konkrete observationer i og uden for musikterapien – af relevans for musikterapien
2. Mål for musikterapi forløbet med udgangspunkt i observationer beskrevet under pkt. 1
3. Anvendte metoder og teknikker ift. de opstillede mål
4. Kort beskrivelse af hvad forløbet har vist, og/eller hvad der evt. kunne arbejdes videre med fremadrettet

Behandlingsoplægget indgår i forberedelsen til gruppesupervisionen (se nedenfor), og i løbet af supervisionen vil der være fokus på sammenhæng mellem klientproblematik og målsætning for musikterapiforløbet. Behandlingsoplægget danner baggrund for mundtlig formidling til kontaktpersonen om mål og indhold af musikterapien, og skal ikke udleveres til institutionen.

UNDERVISNINGENS FORM

Før hver supervision skal den studerende forberede et oplæg vedrørende den klient og den problematik, den studerende ønsker at få supervision på. Dette sendes sammen med (det foreløbige) behandlingsoplæg i anonymiseret form til supervisor og de andre gruppemedlemmer til aftalt tid før supervisionen. Til mindst én af supervisionerne skal den studerende have forberedt audio- eller videoklip i forbindelse med sin fremlægning. Har den studerende ikke adgang til at optage audio- eller video, skal den studerende i stedet forberede et lille rollespil, der illustrerer den problematik, den studerende ønsker at få fokus på i supervisionen.

Selve supervisionen foregår ved at den studerende fremlægger den forberedte kliniske problemstilling i gruppen og derefter superviseres af gruppesupervisor. Der er i alt 30 minutter til rådighed til hver studerende pr. supervisionsgang. Gruppemedlemmerne inddrages i det omfang det er relevant og lærer herigennem om andres kliniske problemstillinger med forskellige målgrupper, samt bidrager til supervisionsprocessen ud fra supervisors oplæg. Som supplement til den verbale del, anvendes der musikalske eller andre kreative redskaber i det omfang det giver mening i forhold til problemstillingen.

Da der er tale om supervision af den studerendes første aktive praktik (novicesupervision), er der fokus på at styrke den studerendes evne til at fremlægge kliniske problematikker på en indsigtsgivende og afgrænset måde, og derefter hjælpe den studerende til at få indblik i egen rolle og evt. overføringsforhold i forhold til den beskrevne problematik. Målet er, at den studerende finder frem til nye muligheder/løsninger og efterfølgende afprøver dem i det kliniske arbejde. Ud over selve klientarbejdet kan spørgsmål i forhold til etiske regler, tværfagligt samarbejde, rammeproblemer og skriftlig formidling (behandlingsoplægget) inddrages i supervisionen.

PRØVENS FORM OG INDHOLD

Prøven har form af en supervisionsrapport, hvor den studerende skal redegøre for den erfaringsdannelse, han/hun har erhvervet i forbindelse med praktikforløbet og den tilhørende gruppesupervision. Rapporten skal være på mindst 3 og højst 5 sider, og afleveres senest 1 måned før semesterafslutning. Til eksaminationen har studiesekretæren vedlagt praktikstedets udtalelse omkring den studerende til rapporten. Rapporten bedømmes af eksaminator (supervisor). Der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået. Besvarelser, som eksaminator vurderer til ikke bestået, bedømmes tillige af en intern censor.

Supervisionsrapporten skal demonstrere, at den studerende opfylder målbeskrivelserne for modulet. Rapporten kan opbygges på følgende måde:

1. Kort indledning med oplysning om hvilken form for institution, der har været ramme for praktikken samt kort introduktion til klientmålgruppen og relevante samarbejdspartnere
2. Uddybende refleksioner over musikterapeutens eget terapeutiske udviklingsforløb ud fra de kliniske temaer, der har været bearbejdet i gruppesupervisionen
3. Refleksioner over praktikerfaringen med henblik på at identificere ressourcer og behov for udvikling af ressourcer, såvel klinisk som tværfagligt
4. Refleksioner over betydningen af supervision i forhold til udviklingen af terapeutidentiteten (terapeutisk portefølje*)

*Temaer fra supervisionsrapporten vil naturligt kunne indgå i den individuelle læreterapi på 7. semester

NB. Praktikudtalelsen indgår ikke som en del af bedømmelsen af supervisionsrapporten, men gennemses af etiske årsager af praktikkoordinator og supervisor.

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning

Modulet er på i alt 5 ECTS, hvilket svarer til omkring 135 timers arbejde for den studerende. Den studerende forventes at bruge ca. 90 timer til praktikforløb inklusive observation i to uger, litteraturlæsning og udformning af behandlingsoplæg, 30 timer til forberedelse af egen supervision samt deltagelse i gruppesupervision og endelig ca. 15 timer til udformning af supervisionsrapport.

Det er den studerendes ansvar at:

- søge efter en egnet praktikplads, efter praktikkoordinator har sat processen i gang (ultimo september). Den studerende skal ikke selv kontakte praktikinstitutioner, før det er aftalt med praktikkoordinator
- fastsætte en dag i november eller december på 5. semester med deres praktiksted, hvor den studerende kan besøge stedet en times tid
- udforme max 1 normalsides opdatering fra terapeutisk læringsportefølje med opridsning af egne vigtige temaer fra læreterapiforløbet samt kliniske gruppemusikterapifærdigheder (eller evt. andre vigtige informationer) af relevans for praktikken og supervisionsforløbet og sende denne til gruppesupervisor inden praktikstart, dvs. senest i uge 2
- tilegne sig stoffet fra praktikforberedelsen. Ved fravær skal den studerende sørge for at få undervisningen optaget, og efterfølgende aflevere et skriftligt notat på 2-3 sider til underviseren, der bevidner tilegnelsen
- gøre sig bekendt med de gældende GDPR-regler
- følge aftalen der er indgået ml. universitetet og praktikinstitutionen
- efterleve DMTFs etiske regelsæt i den kliniske udøvelse samt formidling af musikterapi
- gennemføre musikterapiforløb med max to klienter (individuel eller i tomandsgruppe), afvigelser kan kun ske efter aftale med gruppesupervisor
- indhente gyldige samtykkeerklæringer, der overholder de gældende GDPR-regler
- anvende gruppesupervisionen relevant, dvs. fremlægge relevante kliniske problemstillinger og søge information og hjælp ved tvivlsspørgsmål
- forberede supervisionen, så de kliniske problemstillinger er tilgængelige for supervision, herunder udvælge relevante procesnoter samt audio-/videoklip fra de(t) pågældende klientforløb, eller forberede et mindre rollespil, der kan illustrere en given problematik
- involvere gruppesupervisor ved tvivlsspørgsmål om etiske problemstillinger, fx i forhold til at samstemme musikterapiforløbene med den øvrige (be-)handlingsplan for klienten på praktikinstitutionen
- formidle musikterapi i relevante sammenhænge i tilknytning til de aktuelle musikterapiforløb under praktikken
- aflevere en supervisionsrapport (3-5 sider) på Digital Eksamen

KRAV TIL GRUPPESUPERVISOR

Det er gruppesupervisorens ansvar at:

- læse den studerendes 1-sides opdatering af egne vigtige temaer fra læreterapiforløbet samt kliniske gruppemusikterapifærdigheder (eller evt. andre relevante informationer) inden supervisionsforløbets start
- planlægge et supervisionsforløb med de studerende, så supervisionen bliver optimal i forhold til timer og tidsramme for praktikken samt skabe en tryk ramme for supervisionen. Første supervision ligger den sidste fredag i observationsperioden
- drøfte klientudvælgelse og støtte den studerende i at udforme et behandlingsoplæg for hver enkelt klient
- vurdere om det kliniske arbejde er i overensstemmelse med praktikstedets behandlingsmuligheder og -ideologi
- rådgive den studerende så det musikterapeutiske arbejde udføres etisk og metodisk forsvarligt i henhold til behandlingsmulighederne på institutionen og med relevant hensyntagen til klientgruppen
- støtte den studerende i at opdage og få overblik over de problemstillinger, som den studerende

fremlægger, samt at støtte den studerende i at aktivere egne ressourcer i forbindelse med at løse eller arbejde videre med problemstillingerne

- hjælpe den studerende til at udforme så præcist et behandlingsoplæg som muligt, så klientproblematik, mål og metoder/teknikker hænger sammen, og så behandlingsoplægget kan danne baggrund for mundtlig formidling til kontaktpersonen om mål og indhold af musikterapien
- overholde tavshedspligt både overfor klienter, studerende og praktikinstitutionen
- informere praktik- og studiekoordinator, hvis der opstår problemer i den studerendes terapiudøvelse, eller hvis den studerende forsømmer supervision
- inddrage praktikudtalelsen i forbindelse med afslutningen af supervisionsforløbet
- bedømme supervisionsrapporten (bestået/ikke-bestået)
- inddrage studiekoordinatoren, hvis supervisionsrapporten vurderes til ikke-bestået, så den kan bedømmes af en intern censor
-
-

LITTERATUR

Exner, J. (2017). Gruppesupervision med implementering af neuroaffektive processer. I C. Lindvang & B. D. Beck (Red.) *Musik, krop og følelser. Neuroaffektive processer i musikterapi*. Frydenlund Academic.

Holck, U. (2010). Supervision af novicemusikterapeuter i arbejde med børn med betydelige og varige funktionsnedsættelser. I Stensæth, K., Eggen, A.T. & Frisk, R. S., & (Red.) *Musikk, helse, multifunksjonshemming*, NMH-publikationsserie, 2010:2, 89-104. Skriftserien fra Senter for musikk og helse. Norges musikkhøgskole.

Pedersen, I. N., Holck, U. & Ridder, H. M. (2022). Clinical supervision for internship students. In I. N. Pedersen, C. Lindvang & B. D. Beck (Eds), *Resonant learning in music therapy. A training model to tune the therapist* (pp 317-431). Jessica Kingsley

SUPPLERENDE LITTERATUR

Forinash, M. (2001). *Music Therapy Supervision*. Barcelona Publishers. (Vælg artikler ud fra klientmålgruppe).

Richards, E. (2009). Whose handicap? Issues arising in the supervision of trainee music therapists in their first experience of working with adult with learning disabilities. I H. Odell-Miller & E. Richards, E (red.) *Supervision of Music Therapy. A theoretical and practical handbook*. Routledge.

Stige, B. & Kristiansen, F.A. (2016). Etablering og forankring av musikkterapeutilbud. I B. Stige & H.M. Ridder (Red.) *Musikkterapi og eldre helse*. Universitetsforlaget.

Pedersen, I. N. (red.) (2013). *Kunstneriske medier i supervision af psykoterapi: Indsigt og vitalitet*. Aalborg Universitetsforlag.

Summer, L. (2001). Group Supervision in First-Time Music Therapy Practicum. I M. Forinash (Red.) *Music Therapy Supervision*. Barcelona Publishers.

Til metode-inspiration:

Bruscia, K. (1987). *Improvisational models of music therapy*. Kap. 37: Sixty-four clinical techniques. Thomas Publishing.

Holck, U (2005). Spilleregler i musikterapi med voksne – oversigter fra faglitteraturen. I H. M. Ridder (red): *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 4*, s.6-23

Holck, U. (2005). Spilleregler i musikterapi med børn – caseeksempler fra faglitteraturen. I H. M. Ridder (red): *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 4*, s.24-39

Holck, U. (2008). Spilleregler anvendt i musikterapeutisk assessment i børnepsykiatrien - tværgående analyse af 10 cases. I U. Holck (red) *Musikterapi i Psykiatrien, Årsskrift 5*, side 48-74.

Wigram, T. (2004). *Improvisation*. Jessica Kingsley.

Godkendt i Studienævnet for Kunst, Sundhed og Teknologi, december 2023